

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)
เนื่องใน “วันคนพิการแห่งชาติ” ประจำปี 2567

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities - CRPD) เป็นอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่มุ่งส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนพิการ โดยประเทศไทยซึ่งร่วมเข้าเป็นภาคีของ CRPD มีหน้าที่ในการดำเนินการทางกฎหมาย นโยบาย และการปฏิบัติ เพื่อประกันและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพของคนพิการให้เกิดขึ้นจริงอย่างเต็มที่ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติในรูปแบบใด ๆ ด้วยเหตุแห่งความพิการ

ประเทศไทยมีคนพิการทั่วประเทศอยู่กว่า 2.2 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 3 ของประชากรทั้งหมด โดยในจำนวนดังกล่าวมีคนพิการสำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญาและปริญญาร้อยละ 1.75 และมีคนพิการที่อยู่ในวัยทำงานร้อยละ 22.82 หรือจำนวน 2 แสนคน จาก 8 แสนคนที่ประกอบอาชีพ สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างในการเข้าถึงสิทธิและโอกาสของคนพิการ ซึ่งยังคงไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของ CRPD

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ และได้ติดตามสถานการณ์ด้านสิทธิของคนพิการในช่วงปีที่ผ่านมา พบว่าคนพิการยังมีอุปสรรคในการเดินทางและการเข้าถึงบริการสาธารณะซึ่งส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตประจำวัน คนพิการทางการมองเห็นยังประสบปัญหาการทำธุรกรรมออนไลน์และการลงทะเบียนรับสิทธิผ่านระบบออนไลน์ของรัฐ สถานการณ์จำนวนล่ามภาษามือยังคงขาดแคลนและไม่เพียงพอกับจำนวนคนพิการทางการได้ยิน นอกจากนี้ยังมีรายงานถึงอุปสรรคการเข้าถึงการศึกษาของคนพิการ คือ การขาดแคลนบุคลากรด้านการศึกษาและสถานศึกษาที่มีความพร้อมและศักยภาพเพียงพอในการสนับสนุนการศึกษาของคนพิการ ในด้านเศรษฐกิจยังพบคนพิการถูกปฏิเสธการจ้างงาน ส่วนหนึ่งมาจากสถานประกอบการบางแห่งไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ อุปสรรคเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังสิทธิและโอกาสในการพัฒนา การประกอบอาชีพ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนพิการ

เนื่องในโอกาสวัน “คนพิการแห่งชาติ” ซึ่งในปี 2567 นี้ ตรงกับวันเสาร์ที่ 9 พฤศจิกายน กสม. ขอให้รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญ และเร่งส่งเสริมสิทธิ โอกาส และศักยภาพในการเข้าถึงสิทธิ เสรีภาพ และสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนพิการอย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะการศึกษาซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในการพัฒนาสิทธิและโอกาสด้านต่าง ๆ การส่งเสริมจ้างงานคนพิการทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน การเร่งจัดการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงในทุกรูปแบบต่อคนพิการ อีกทั้งเน้นย้ำการเสริมสร้างศักยภาพของคนพิการ เพื่อส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำและการมีส่วนร่วมของคนพิการในการตัดสินใจในทุกระดับ รวมถึงการเสริมสร้างภาคีเครือข่ายขององค์กรคนพิการและภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในและระหว่างประเทศ เพื่อร่วมส่งเสริมให้คนพิการร่วมเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ บนหลักการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและความครอบคลุมทางสังคม

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
8 พฤศจิกายน 2567